

Àrea 1 Comprensió oral i comprensió lectora

100 punts [mín. 60 punts]

Comprensió oral

Exercici 1

25 punts

Tot seguit escoltareu dues vegades un enregistrament del programa *En guàrdia!*, de Catalunya Ràdio. Responen si els enunciats següents són veritaders (a) o falsos (b) d'acord amb el contingut de l'àudio.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

- Els bestiars medievals es trobaven presents en l'arquitectura, la pintura i la literatura, i en moltes altres manifestacions artístiques.**
  - Vertader
  - Fals
- El simbolisme dels bestiars es va veure modificat per la cultura popular i les tradicions paganes, deixant de banda el component religiós.**
  - Vertader
  - Fals
- Els bestiars medievals són un imaginari sobre el bé i el mal que ve de la representació de virtuts i pecats a través d'animals o bèsties.**
  - Vertader
  - Fals
- La càrrega simbòlica dels animals fantàstics i les bèsties s'ha perdut avui dia i només en queda algun rastre en els dibuixos animats o contes.**
  - Vertader
  - Fals
- La cultura popular contemporània continua atorgant trets humans als animals que ens envolten.**
  - Vertader
  - Fals

Exercici 1	Encerts Punts	5	4	3	2	1	0
		25	20	15	10	5	0

Exercici 2

25 punts

Tot seguit escoltareu dues vegades un fragment del programa d'IB3 Ràdio *La gran vida*. Triau l'opció correcta (a, b o c), d'acord amb el contingut de l'àudio.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

6. **Què destaca com a característica principal de l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús, segons el text?**
  - a) La propietat individual de l'immoble.
  - b) L'important component polític i social.
  - c) L'ús a curt termini de la llar.

7. **Quines mesures proposa l'article 47 de la Constitució espanyola per fer efectiu el dret a un habitatge digne i adequat?**
  - a) La regulació de l'especulació i subvencions per a la propietat individual.
  - b) La utilització del sòl garantint-ne la propietat privada i l'eliminació de restriccions.
  - c) La regulació del sòl segons l'interès general i mesures contra l'especulació.

8. **Segons el text, quina és la situació històrica de l'habitatge a Espanya?**
  - a) S'ha configurat com un dret protegit que ha afavorit la igualtat social.
  - b) S'ha considerat més com una mercaderia o un bé d'inversió.
  - c) S'ha mantingut com a dret universal al llarg de la història.

9. **Quins són els referents que han destacat com a font d'inspiració per a l'habitatge cooperatiu, segons el text?**
  - a) Els països del Con Sud, especialment l'Uruguai.
  - b) Els principals països del nord d'Europa.
  - c) Els projectes reeixits en l'àmbit danès i en l'uruguaià.

10. **Què significa, segons el cooperativista Francesc Blanco, la cessió d'ús en l'habitatge cooperatiu?**
  - a) La possibilitat de rellogar l'habitatge a tercers persones.
  - b) La garantia de l'ús a llarg termini sense dret a especulació.
  - c) La transferència de la propietat a l'usuari final.

Exercici 2	Encerts Punts	5	4	3	2	1	0
		25	20	15	10	5	0

Comprensió lectora

Exercici 3

25 punts

Llegiu el text següent i, d'acord amb el contingut, triau l'opció correcta (a, b o c).

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

Paraules al sol, totes les maneres de dir «t'estim, t'estimo, t'estime»

La Magrana publica la novel·la inèdita de Maria Antònia Oliver, basada en la correspondència que varen mantenir ella i l'escriptor Jaume Fuster el 1968, quan ell estava desterrat a Cabrera

Plini el Vell va afirmar al segle I que Cabrera era una illa deserta i un cau de corsaris i que era perillosa per a les naus, que hi podien naufragar amb facilitat. Totes dues afirmacions eren certes, perquè l'illa de Cabrera va ser durant divuit segles un port que, si es coneixia, era un molt bon refugi, però a la vegada es podia convertir també en una trampa mortal.

Una de les finalitats que va tenir l'illa, amb el pas del temps, va ser la de destacament militar. A Cabrera hi anaven molt pocs voluntaris i es va emprar com a destinació de càstig per als soldats rasos que feien el servei militar a Palma quan en feien una de bona. Allà és on va anar a parar l'escriptor Jaume Fuster durant cinc mesos, el 1968, mentre feia el servei militar. El futur pare de la novel·la negra en català havia arribat a Mallorca a fer el servei militar i abans del desterrament a Cabrera havia tingut temps d'enamorar-se —i enamorar— una jove al·lota de Manacor que llavors sojornava a Palma: la futura escriptora Maria Antònia Oliver.

La relació entre els dos escriptors, que només es portaven un any de diferència, és una de les més boniques i especials de la literatura

catalana. Després de l'enamorament a Mallorca, es varen casar molt joves i varen fer de la literatura la seva manera de viure. Varen buscar al màxim la professionalitat dels autors en llengua catalana, primer amb el col·lectiu Trencavel i, després, amb l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, que tots dos contribuïren a fundar. Oliver en va ser la primera dona.

Contribució literària de primer ordre

La contribució del tàndem a la literatura catalana és brutal: vint novel·les, llibres de relats, assaigs, guions, teatre i una bona pila de traduccions és el llegat que han deixat després d'anys dedicats a la literatura. Així mateix, Maria Antònia Oliver, a banda d'una obra literària molt sòlida en què la presència de l'imaginari popular de les rondalles de Mallorca té un pes molt important i d'una de les novel·les imprescindibles de la literatura catalana contemporània com és *Joana E*, és la creadora de Lònia Guiu, la primera detectiva femenina i feminista de la història.

Doncs bé, ara l'editorial La Magrana acaba de publicar *Paraules al sol*, una novel·la inèdita de Maria Antònia Oliver que té com a punt de partida les cartes que la parella es va escriure

mentre Fuster estava desterrat a Cabrera. El llibre inclou una breu nota editorial en què s'expliquen alguns punts interessants d'aquesta correspondència i de l'inici de la relació entre els dos escriptors.

«En Jaume havia estat destinat a Mallorca a fer el servei militar, amb altres catalans amb qui compartia inquietuds polítiques i culturals. Na Maria Antònia havia descobert un nou món en deixar Manacor per anar a estudiar batxillerat a Palma. La coneixença es va produir en un grup de teatre, a La Protectora, on també es van trobar en Pere Gabriel, un altre soldat català i amic d'en Jaume, i na Margalida Tomàs, una altra estudiant mallorquina i amiga de na Maria Antònia».

Aquestes cartes que ara arriben al lector i que Oliver fa signar amb els pseudònims d'Olívia Guillot i Yus Picó han tingut un procés complicat fins a veure la llum. El 2010, l'escriptora va presentar-les com a novel·la epistolar al premi Ciutat de Palma, però el text no va guanyar el guardó i el va tornar a deixar tancat a pany i forrellat. La mala salut que arrossegava de feia anys tampoc no va contribuir gens a intentar-ho. Ara les cartes surten, finalment, del calaix.

La vàlua d'aquest llibre és immensa, no tan sols per l'aspecte literari, sinó també pel

social. Formalment, les cartes estan molt ben escrites i es manté un joc dialectal d'allò més interessant. Oliver-Olívía no dubta a fer servir un mallorquí molt ric i ben treballat formalment i el Fuster-Yus empra les formes centrals. Però, a més de ser uns texts on es veuen totes les cabòries dels dos nois davant la incertesa del futur immediat, les cartes també tenen un seguit de reflexions literàries i de relacions de primer ordre.

Això per si sol ja faria molt interessant la lectura d'aquest llibre, però encara hi ha un altre afegitó i que no és pas menor: aquesta és una gran història d'amor. Les reflexions que fan els dos joves aprenents d'escriptors sobre què és l'amor, la relació de parella, la tendresa i la rotunditat amb què es parlen, les descripcions de l'enyor dels cossos, de l'estar l'un amb l'altra, són d'una contundència total, d'una bellesa immensa i més si partim de la base que no hi ha intel·lectualització en aquesta escriptura, sinó que parteixen de la base de cartes destinades únicament a l'amic-amat. La posteritat ha vingut després.

I ells dos ho tenen clar, l'un a l'altra sempre es diuen «t'estim –o –e», amb tota la plenitud d'un amor tan gran com tota la nostra llengua completa amb la qual varen bastir una obra imprescindible, la gènesi de la qual arriba a la fi a les nostres mans.

Sebastià Bennasar. *Vilaweb*. 02/11/2023 [adaptació]

11. Quina consideració ha tingut històricament l'illa de Cabrera?

- a) Cabrera s'ha considerat un port segur i un bon refugi quan la mar no permetia la navegació amb garanties.
- b) Cabrera podia ser un port segur per a les embarcacions, però alhora podia esdevenir un parany si no es tenia un bon coneixement de la zona.
- c) L'illa ha estat considerada segura per la baixa probabilitat de naufragar i perillosa per la presència de pirates durant molts de segles.

12. Cabrera, amb el temps, es va usar amb finalitats militars. Quina era la seva funció?

- a) Servia com a destinació per als joves soldats que feien el servei militar i que volien formar-se i ascendir en l'exèrcit.
- b) Va tenir la funció de presó militar i hi enviaven aquells soldats i càrrecs de l'exèrcit que havien de complir una condemna.
- c) Era la destinació on enviaven els soldats a qui volien aplicar un correctiu perquè no havien tingut un comportament adequat en el servei militar.

13. L'obra de Maria Antònia Oliver destaca perquè...

- a) és una obra molt consolidada, amb una presència important de la rondallística, que inclou, a més, una de les novel·les més destacables de la literatura contemporània.
- b) té una gran solidesa, influenciada pels clàssics i per les obres contemporànies. D'altra banda, és la creadora de la primera dona detectiva.
- c) ha contribuït de manera molt significativa a la literatura catalana i va introduir-hi per primera vegada la novel·la negra.

14. Per què no s'havia publicat fins ara la novel·la?

- a) Per diverses causes, entre les quals, els problemes de salut de Jaume Fuster i la poca acceptació que havia tingut entre els editors.
- b) Perquè no va guanyar el premi Ciutat de Palma i perquè la mala salut de l'autora no va ajudar a treure el projecte endavant.
- c) Perquè l'autora volia estar recuperada del tot dels seus problemes de salut per publicar la novel·la epistolar.

15. Què vol dir l'afirmació «la posteritat ha vingut després»?

- a) Que la fama que precedeix els dos autors ha fet que el recull de cartes en forma de novel·la epistolar hagi tingut una gran acceptació entre els lectors.
- b) Que els dos autors varen tenir present el lector a l'hora de narrar les seves experiències més personals i íntimes.
- c) Que les cartes no tenien una finalitat literària; eren simplement converses, reflexions, l'expressió de sentiments entre dos joves enamorats que pateixen la distància.

Exercici 3	Encerts Punts	5	4	3	2	1	0
		25	20	15	10	5	0

Exercici 4

25 punts

Llegiu el text següent i, d'acord amb el contingut, indiqueu si els enunciats són veritables (a) o falsos (b).

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

Què és la bretxa salarial de gènere?

La diferència retributiva entre homes i dones, coneguda com a *bretxa salarial*, és un fet indiscutible, alhora que preocupant, per la seva magnitud i la seva persistència. La bretxa salarial de gènere és la diferència entre el salari brut per hora dels homes i el de les dones, expressat com a percentatge del salari brut per hora dels homes. Així doncs, la podem definir com la «distància entre les retribucions mitjanes que reben homes i dones».

Principals causes de les diferències en les retribucions entre homes i dones

Les principals causes de les diferències en les retribucions entre homes i dones són aquestes:

- La menor quantitat de temps dedicat al treball remunerat per part de les dones. Com que assumeixen responsabilitats domèstiques i d'atenció a menors i a gent gran dependent, les dones són qui majoritàriament sol·liciten reduccions de jornada. A l'extrem contrari, els homes són qui de manera majoritària fan hores extraordinàries.
- La falta de corresponsabilitat. Suposa més dificultat per a les dones per poder superar un procés selectiu, ja que, a més d'estudiar i preparar les proves, s'han d'encarregar de les tasques domèstiques. També es tradueix en més precarietat laboral, perquè provoca una taxa de temporalitat laboral més elevada en el cas de les dones. Això implica que la proporció de dones que obtenen plaça sobre el total de dones que es presenten a un procés selectiu és molt inferior a la proporció d'homes que obtenen plaça sobre el total d'homes que hi participen.
- La infravaloració de les habilitats, qualitats i competències considerades tradicionalment femenines, que es reflecteix en una retribució més baixa de les professions feminitzades, com per exemple totes les ocupacions relacionades amb els serveis socials, comunitaris i de cura personal.
- Les barreres d'accés a llocs de direcció. La segregació vertical implica una presència menor de dones en els llocs de més responsabilitat de les administracions públiques.

La segregació vertical i l'horitzontal

La segregació horitzontal es reflecteix en la concentració de dones en certs tipus de professions, àrees o sectors. Actualment, les dones es concentren en el sector dels serveis i en branques relacionades amb activitats considerades tradicionalment femenines: educació, sanitat, gestió administrativa, etc. I es pot dir que les professions i els sectors que estan feminitzats són els que tenen els salaris més baixos i amb menys possibilitats de promoció, com també un menor reconeixement social que altres professions masculinitzades.

La segregació horitzontal fa referència a la concentració de dones en determinades categories professionals i nivells de responsabilitat, independentment de la seva formació i experiència professional. Aquesta concentració fins i tot es produeix en els sectors en els quals les dones són majoria.

La bretxa salarial no ajustada i la bretxa salarial ajustada

La bretxa salarial no ajustada mesura la diferència percentual bruta entre el salari d'homes i dones, sense tenir en compte les característiques socioeconòmiques (nivell educatiu, anys d'experiència, etc.) o del lloc de treball. Aquesta és la fórmula que s'utilitza normalment, atès que el càlcul és més senzill, tot i que la informació que proporciona no permet extrapolar l'existència de discriminació salarial, però sí de discriminació indirecta.

La bretxa salarial ajustada, en canvi, mesura la diferència en les retribucions de dones i homes, i permet controlar les característiques individuals i establir les comparacions entre dones i homes que comparteixen característiques. És a dir, es tracta de determinar les diferències de manera que es puguin comparar les retribucions en l'exercici de treballs equivalents, cosa que permet determinar millor si es percep la mateixa retribució pel mateix treball.

Variables per a un càlcul ajustat

Perquè el càlcul sigui ajustat, es poden establir els elements següents, que en principi sempre s'haurien de tenir en compte per garantir que es comparen condicions equivalents de desenvolupament d'una feina: la classificació professional, el temps treballat i les retribucions complementàries.

La classificació professional, entesa com la posició en l'organització, és un dels principals elements que determina les retribucions i és un indicador de la segregació vertical.

El temps treballat és una variable fonamental per ajustar les diferències salarials. La bretxa salarial es pot calcular sobre les retribucions anuals, mensuals, horàries... El més habitual és fer un càlcul en imports bruts anuals o en salaris/hora.

Com més llarg és el període de temps sobre el qual es calculen les diferències salarials de gènere, apareixen més divergències en funció d'una distància més important entre el temps treballat per dones i el treballat per homes.

Quant a les retribucions complementàries, cal tenir en compte que la bretxa salarial és més àmplia en relació amb els complements o retribucions complementàries que en relació amb el salari. Les retribucions complementàries es poden diferenciar entre les determinades pel lloc de treball ocupat i les que es fixen per aspectes no relacionats amb el lloc de treball:

- Els complements dels llocs de treball (complement de destinació i complement específic) retribueixen la progressió assolida mitjançant l'adquisició i consolidació del grau personal o per l'ocupació de llocs de treball de nivell superior i l'especial dificultat tècnica, la responsabilitat, la dedicació o la incompatibilitat que concorren en determinats llocs de treball o les condicions especials en les quals s'exerceixen les funcions.

- Els complements no vinculats al lloc de treball (complement de carrera i de productivitat, i gratificacions) retribueixen la progressió assolida dins el sistema de carrera administrativa, el grau d'interès, la iniciativa o l'esforç amb què es desenvolupa el treball, i el rendiment i els serveis extraordinaris prestats fora de l'horari o la jornada habitual de treball.

Tenint en compte que les dones es responsabilitzen majoritàriament de les tasques d'atenció de menors i gent gran dependent, i les conseqüències que això té sobre la sol·licitud d'excedències i permisos diversos i sobre la impossibilitat de complir determinats horaris incompatibles amb la conciliació, no sembla que sigui necessari aprofundir en l'explicació de l'impacte de gènere negatiu d'aquests complements.

Pla d'igualtat del personal de serveis generals de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears
[adaptació]

16. La classificació professional, segons el text, és un element que determina les retribucions i és un indicador de la segregació horitzontal.

- a) Vertader
- b) Fals

17. La bretxa salarial ajustada és la fórmula més usada ja que detecta amb més precisió la desigualtat de retribucions entre homes i dones.

- a) Vertader
- b) Fals

18. La bretxa salarial tendeix a ser més gran quan es calcula sobre un període de temps més curt, com ara una base semestral.

- a) Vertader
- b) Fals

19. Els complements dels llocs de treball, com el complement de destinació i el complement específic, retribueixen la progressió en la carrera administrativa i la dificultat tècnica i responsabilitat associades al lloc de treball.

- a) Vertader
- b) Fals

20. D'acord amb el text, cal fer una anàlisi més exhaustiva de les causes que provoquen la bretxa salarial entre homes i dones.

- a) Vertader
- b) Fals

Exercici 4	Encerts Punts	5	4	3	2	1	0
		25	20	15	10	5	0